

Zielona Góra, dn. 30 sierpnia 2016 r.

Prof. zw. dr hab. n. med. dr h.c. Alfred Owoc

RECENZJA

rozprawy doktorskiej mgr Mateusza Kuzdaka
pt. „Wpływ zmian własnościowych szpitala na opinie pacjentów o jego funkcjonowaniu
na przykładzie Tomaszowskiego Centrum Zdrowia Sp. z o. o.”.

Promotor: dr hab. n. med. Włodzimierz Stelmach

Promotor pomocniczy: dr n. o zdrowiu Adam Rzeźnicki

Rynek usług medycznych w Polsce ulega systematycznym przekształceniom od systemu, w którym jedynym właścicielem i zarządzającym było państwo, do systemu, w którym funkcjonuje wielu dostawców przy prawnie dopuszczonym współfinansowaniu usług. Głównym założeniem zmian zachodzących na przełomie lat w polskim systemie ochrony zdrowia było poprawienie poziomu świadczeń, zwiększenie ich dostępności, a przede wszystkim poprawa płynności finansowej systemu. Zmiany systemowe zakładów opieki zdrowotnej ukierunkowane zostały na wprowadzenie do polskiego systemu ochrony zdrowia elementów marketingowych.

W ostatnich latach obserwuje się wzrastającą świadomość pacjentów w odniesieniu do zagadnień związanych ze zdrowiem, co znajduje odzwierciedlenie w podejmowaniu działań ukierunkowanych na poszukiwanie, analizowanie i porównywanie świadczeń medycznych. W konsekwencji takich zachowań pacjentów, podmioty udzielające świadczeń opieki zdrowotnej zaczęły zwracać szczególną uwagę na jakość oferowanych usług. Istnieje szereg powodów dla których ważne jest dostarczanie świadczeń zdrowotnych jak najwyższej jakości, są to między innymi: zwiększenie odpowiedzialności podmiotów leczniczych za zdrowie społeczeństwa, wzrost efektywności wykorzystania zasobów,

identyfikacja i minimalizacja zdarzeń medycznych, a także dostosowanie opieki do wymogów, oczekiwań i potrzeb pacjentów. Wysoka jakość oraz zadowolenie pacjentów stały się głównym czynnikiem decydującym o „marce” placówek ochrony zdrowia.

Menedżerowie ochrony zdrowia uświadomili sobie, że aby udoskonalić placówki ochrony zdrowia, a tym samym cały system opieki zdrowotnej, niezbędne jest wzięcie pod uwagę opinii pacjentów na temat funkcjonowania podmiotów leczniczych podczas przygotowywania strategii podnoszenia jakości usług medycznych. Poznanie opinii pacjentów umożliwia, dostosowania ośrodka do ich oczekiwań, przyczyniając się tym samym do wzrostu konkurencyjności placówki. Wieloaspektowa ocena placówki medycznej dokonywana przez pacjentów jest skutecznym narzędziem do zapewnienia poprawy opieki, wzmocnienia strategicznego podejmowania decyzji, zmniejszenia kosztów, spełnienia oczekiwań pacjentów oraz przygotowywania strategii skutecznego zarządzania i monitorowania postępów.

Mając na uwadze powyższe fakty uważam, że mgr Mateusz Kuzdak podjął w swej rozprawie temat aktualny oraz niezwykle ważny.

Przedłożona do recenzji dysertacja ma klasyczną dla rozpraw doktorskich strukturę, liczy 170 stron, zawiera 7 tabel, 107 rycin oraz 163 pozycje trafnie dobrane i aktualnego piśmiennictwa.

Jako główny cel dysertacji Doktorant przyjął ocenę wpływu zmian własnościowych szpitala w Tomaszowie Mazowieckim na opinię pacjentów o jego funkcjonowaniu. Wyznaczone zostały również pięć następujących celów szczegółowych: Poznanie oceny funkcjonowania izby przyjęć dokonanej przez pacjentów przed i po przekształceniu szpitala w spółkę prawa handlowego; Poznanie oceny funkcjonowania oddziałów szpitalnych dokonanej przez pacjentów przed i po przekształceniu szpitala w spółkę prawa handlowego; Zbadanie zależności między oceną funkcjonowania izby przyjęć a wybranymi cechami społeczno-demograficznymi pacjentów; Zbadanie zależności między oceną funkcjonowania oddziałów szpitalnych a wybranymi cechami społeczno-demograficznymi pacjentów; Poznanie czynników wpływających na gorszą opinię pacjentów na temat funkcjonowania szpitala w Tomaszowie Mazowieckim przed i po przekształceniu w spółkę prawa handlowego. Cele zostały sformułowane klarownie, a ich wybór jest uzasadniony zarówno z punktu widzenia poznawczego jak i praktycznego.

Część teoretyczna dysertacji składa się z trzech rozdziałów. W pierwszym rozdziale Doktorant dokonał charakterystyki pojęcia systemu opieki zdrowotnej, przedstawił zmiany zachodzące w polskim systemie ochrony zdrowia oraz omówił obecne zasady funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej w naszym kraju w oparciu o najważniejsze akty

prawne, to jest ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawę o działalności leczniczej. W dalszej części pracy mgr Mateusz Kuzdak przedstawił znaczenie jakości w opiece zdrowotnej, dokonał charakterystyki najważniejszych pojęć związanych z jakością oraz przedstawił problem zarządzania przez jakość w opiece zdrowotnej. Ostatni rozdział części teoretycznej rozprawy został poświęcony znaczeniu pomiaru satysfakcji pacjentów z opieki medycznej w podnoszeniu poziomu jakości świadczonych usług przez podmioty lecznicze.

W rozdziale materiał i metody mgr Mateusz Kuzdak dokonał charakterystyki szpitala w Tomaszowie Mazowieckim oraz przedstawił główne powody, które przyczyniły się do podjęcia decyzji o przekształceniu placówki w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Autor opisał również metody badania oraz metody analizy statystycznej.

Badanie zostało przeprowadzone w latach 2008-2009 wśród pacjentów hospitalizowanych w szpitalu w Tomaszowie Mazowieckim. Badaniami objęto ogółem 5497 pacjentów, w tym 2702 osób przed i 2795 osób po przekształceniu szpitala. Zbierając materiał empiryczny Doktorant posłużył się autorskim kwestionariuszem ankiety składającym się z 46 pytań przeznaczonych do samodzielnego wypełnienia przez pacjentów.

Wyniki badań zostały przedstawione na 82 stronach. Tekst jest poparty tabelami i rycinami, co ułatwia czytającemu odbiór pracy. Wyniki zostały opracowane bardzo szczegółowo i przejrzysto. Na szczególną uwagę zasługuje część wyników poświęcona analizie czynników wpływających na opinię pacjentów na temat funkcjonowania szpitala przed i po przekształceniu placówki w spółkę prawa handlowego. Dzięki odpowiednio przeprowadzonej analizie statystycznej Doktorant zidentyfikował czynniki, które wpływały na poziom satysfakcji pacjentów ze świadczonych w placówce usług. Umożliwiło to wskazanie grup pacjentów, którzy gorzej oceniali funkcjonowanie placówki oraz byli mniej usatysfakcjonowani z opieki w Tomaszowskim Centrum Zdrowia, co w konsekwencji daje możliwość podjęcia skutecznych działań naprawczych w omawianym zakresie.

Wyniki badania mgr Mateusz Kuzdak podsumował ciekawym omówieniem. Zarówno we wstępie jak i w omówieniu Autor wykazał się dobrą znajomością literatury przedmiotu.

Analiza zgromadzonych danych pozwoliła Doktorantowi na sformułowanie pięciu wniosków. Wnioski z badań odpowiadają postawionym problemom badawczym, zawierają aspekty poznawcze i aplikacyjne.

Należy podkreślić, że oceniana dysertacja napisana jest poprawnym językiem polskim, a wszystkie zagadnienia omówione są w sposób logiczny i uporządkowany. W rozprawie

pojawiają się nieliczne błędy stylistyczne oraz interpunkcyjne, które nie wpływają na ogólną, bardzo wysoką ocenę niniejszej dysertacji.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że część wyników będących przedmiotem analizy rozprawy doktorskiej mgr. Mateusza Kuzdaka została opublikowana w czasopiśmie z listy filadelfijskiej w postaci dwóch oryginalnych artykułów naukowych o łącznej punktacji IF=1,1.

Reasumując, stwierdzam, że rozprawa Pana mgr. Mateusza Kuzdaka pt.: „Wpływ zmian własnościowych szpitala na opinie pacjentów o jego funkcjonowaniu na przykładzie Tomaszowskiego Centrum Zdrowia Sp. z o. o.” stanowią samodzielne i oryginalne opracowanie, będące istotnym wkładem do nauki i wiedzy na temat zarządzania jakością w opiece zdrowotnej.

Rozprawa doktorska mgr. Mateusza Kuzdaka spełnia warunki określone w art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2013 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 z późn. zm.). W związku z powyższym przedkładam Wysokiej Radzie Naukowej Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wniosek o dopuszczenie mgr Mateusza Kuzdaka do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Ponadto mając na uwadze dużą wartość praktyczną pracy wnioskuję do Wysokiej Rady o wyróżnienie niniejszej dysertacji.

Prof. zw. dr hab. n. med. dr h.c. Alfred Owoc

Rektor Lubuskiej Wyższej Szkoły Zdrowia Publicznego